

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/397/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815200768
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7815200768.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a sudcov JUDr. Ladislava Duditša a Mgr. Angeliky Sopoligovej, v právnej veci žalobcu BL Telecom collection, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 47 150 513, právne zast. advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanej W. R., C.. XX. XX. XXXX, U. XXX, t. č. na neznámom mieste, v konaní zast. opatrovníkom B.. B. I., vyšším súdnym úradníkom súdu prvej inštancie, za účasti na strane žalovanej Občianskeho združenia - Pomoc a ochrana spotrebiteľa "POS", Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 343 828, zast. JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, AK v Košiciach, Urbánkova 1562/6, v konaní o zaplatenie 248,95 eura s prísl., o odvolaní Občianskeho združenia Pomoc a ochrana spotrebiteľa "POS", proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 4C/28/2015-12 zo dňa 19. 02. 2015 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania Občianskemu združeniu - Pomoc a ochrana spotrebiteľa "POS".

Náhradu trov odvolacieho konania proti Občianskemu združeniu - Pomoc a ochranu spotrebiteľa "POS" n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Nepriznal Občianskemu združeniu - Pomoc a ochrana spotrebiteľa "POS" na strane žalovanej náhradu trov konania.
2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že

e žalobca pôvodne návrhom na vydanie platobného rozkazu žiadal zaviazať žalovanú zaplatiť mu 382,11 eur s prísl. Okresný súd Rožňava rozsudkom č. k. 4C/147/2014-67 zo dňa 18. 11. 2014 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 133,16 eur spolu s úrokmi z omeškania a žalobu v časti zaplatenia zmluvnej pokuty 248,95 eura spolu s úrokom z omeškania vylúčil na samostatné konanie, s tým, že vo vylúčenom konaní rozhodne aj o trovách konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 08. 01. 2015. Vo vylúčenom konaní 4C/28/2015 žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ust. § 53 a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výrok o trovách konania odôvodnil tým, že žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov konania, keďže nemal vo veci plný úspech. O trovách žalovanej nerozhodoval, lebo trovy konania neuplatnila. O trovách Združenia Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, ktorý vstúpil do konania ako vedľajší účastník na strane žalovanej 12. 06. 2014 rozhodol podľa ust. § 150 od. 1 O.s.p. a náhradu trov konania nepriznal, hoci by mu vo všeobecnosti vznikol nárok na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený advokátom. Ust. § 150 od. 1 O.s.p. aplikoval z toho dôvodu, že vedľajší účastník sa vo väčšom množstve obdobných prípadov nechal zastúpiť advokátom v totožnej problematike sporu, preto konajúci súd prijal záver, že takéto zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom je neúčelné a v konečnom dôsledku má za následok neprimerané zvyšovanie trov občianskeho súdneho konania.

3. Proti rozsudku Okresného súdu Rožňava v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného podal odvolanie pôvodne vedľajší účastník Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“. V dôvodoch odvolania namietal, že súd nesprávne aplikoval ust. § 150 ods. 1 O.s.p., pretože v predmetnej veci okolnosti na aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O.s.p. nie sú dané. Vedľajší účastník ako občianske združenie má legitímne právo na náhradu trov konania, ktorou poskytoval ochranu práv spotrebiteľovi čo sa týka trov, ktoré mu vznikli z titulu jeho právneho zastúpenia. Dňa 12. 06. 2014 vstúpil do konania na strane žalovaného a dňa 10. 10. 2014 podal kvalifikované vyjadrenie k žalobnému návrhu. Vstup vedľajšieho účastníka do konania, ako aj vyjadrenie k žalobnému návrhu bolo podľa odvolateľa účelné, pretože žalobný návrh, v ktorom si žalobca uplatňoval zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur bol nedôvodný. Pokiaľ súd konštatoval, že vyjadrenia vedľajšieho účastníka sú zhodné vo vyjadreniach vo viacerých konaniach, tak je to preto, lebo týmito vyjadreniami reaguje na rovnaké žaloby žalobcu. Aj keď na neprijateľné podmienky spotrebiteľských zmlúv a nekalé obchodné praktiky je súd povinný prihliadať ex offa, v tejto súvislosti vie odvolateľ poukázať na množstvo rozhodnutí prvostupňových súdov, kde sa tak nestalo a priaznivejší výsledok v súdnom spore bol z pohľadu spotrebiteľa dosiahnutý aj právnou intervenciou vedľajšieho účastníka na jeho strane. Preto vedľajší účastník na strane žalovaného mal za to, že vzhľadom na procesný úspech vedľajšieho účastníka mal prvostupňový súd priznať plnú náhradu trov konania v ním vyčíslenej výške. Navrhol preto zmeniť rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy prvostupňového konania vo výške 59,24 eur na účet právnej zástupkyne vedľajšieho účastníka JUDr. Moniky Marjanovič a trovy odvolacieho konania v sume 19,18 eur vychádzajúc z predmetu konania 248,95 eur v prvostupňovom i odvolacom konaní.

4. Žalobca vo vyjadrení sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka navrhol odvolanie vedľajšieho účastníka odmietnuť ako odvolanie podané neoprávnenou osobou. V dôvodoch vyjadrenia poukázal žalobca na to, že v konaní, kde vystupuje spotrebiteľ je jeho ochrana zabezpečená skutočnosťou, že súdy sú povinné ex offa prihliadať na mnohé skutočnosti v prospech spotrebiteľa. V dôvodoch vyjadrenia akcentoval na to, že podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať a potreba súhlasu vyplýva zo samotnej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva.

5. Vedľajší účastník po tom, čo bolo doručené vyjadrenie žalobcu na vedomie jeho právnej zástupkyne, podal ďalšie stanovisko k vyjadreniu žalobcu, v ktorom akcentoval na to, že vedľajší účastník na strane žalovaného vstúpil do konania v čase účinnosti ust. § 93 ods. 3 O.s.p., kedy nepotreboval výslovný súhlas účastníka, na strane ktorého chce vystupovať, a teda nie je možné retroaktívne meniť podmienky vstupu vedľajšieho účastníka do konania, keď tento do konania vstúpil do 31. 12. 2014. Konkrétne vedľajší účastník doručil oznámenie o vstupe do konania 10. 07. 2014, teda je zrejme, že účinky vstupu nastali už uvedeným okamihom jeho doručenia okresnému súdu. Akcentoval aj na ust. § 355 druhej vety O.s.p., ktorá uvádza, že „Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou tohto zákona zostávajú zachované“. Teda zámerom zákonodarcu bolo ponechať právne vzťahy vzniknuté do 31. 12. 2014 pod režimom O.s.p., keď podľa § 93 ods. 3 O.s.p. sa súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania nevyžadoval. Pozornosť odvolacieho súdu upriamil aj k rozhodnutiu Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Beian vs. Rumunsko (č.1) zo dňa 06. 12. 2007, v ktorom súd rozhodol, že vzájomne si odporujúca judikatúra vnútroštátneho súdu predstavuje porušenie Dohovoru o ochrane ľudských práv.

6. Vedľajší účastník podal odvolanie v čase účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. 06. 2016). Odvolací súd rozhodoval o odvolaní v čase účinnosti zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (CSP) účinného od 01. 07. 2016, kedy už tento subjekt v konaní nevystupuje.

7. Podľa ust. § 470 ods. 1 CSP) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Podľa ust. § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Civilný sporový poriadok doterajší inštitút vedľajšieho účastníctva nahradil intervenientom (§ 81 - § 88 CSP) a v § 81 definuje intervenienta, že je ním ten, kto sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a má právny záujem na výsledku konania.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) vzhľadom na skutočnosť, že združenie podalo odvolanie v čase účinnosti zákona č. 99/1963 Zb., účinného do 30. 06. 2016, kedy mal postavenie vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 2 O.s.p. prejednal odvolanie v napadnutom výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a občianskeho združenia bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario ako podané včas a vtedy oprávnenou osobou, preskúmal rozsudok v napadnutom výroku

o trovách konania vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a dospel k záveru, že odvolanie združenia nie je dôvodné.

11. Súd prvého stupňa aplikoval pre svoje rozhodnutie ust. § 150 O.s.p., ktoré zodpovedá v súčasnosti § 257 CSP.

12. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Požiadavka účelnosti vynaložených výdavkov ostala aj v novej právnej úprave (CSP) zakotvená. Pre všetky prípady rozhodovania súdu o náhrade trov konania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (teda nie všetky náklady majúce povahu trov konania).

13. Účelnosť vynaložených trov je potrebné posudzovať individuálne v každej veci podľa okolností, za ktorých združenie (pôvodne vedľajší účastník) do konania vstúpilo a či v konaní vykonal konkrétne úkony a aké úkony vykonal. Odvolací súd však zároveň poukazuje na to, že účelnosť, resp. neúčelnosť trov nie je kritériom pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania podľa § 150 ods. 1 O.s.p., teraz § 257 CSP, ako sa mylne súd prvej inštancie domnieva. Aj keď trovy vedľajšieho účastníka smerovali k poskytnutiu pomoci žalovanej, na ktorej strane vedľajší účastník vystupoval, je povinnosťou súdu v spotrebiteľských veciach ex offa (obdobne ako pri absolútnej neplatnosti právneho úkonu) zohľadniť rozhodné skutočnosti a vysloviť neplatnosť nekalej podmienky alebo neplatnosť zmluvy. Novelou Občianskeho súdneho poriadku publikovanou zákonom č. 575/2009 Z.z. s účinnosťou od 01. 03. 2010 do Občianskeho súdneho poriadku sa zaviedla povinnosť súdu zahrnúť do výroku rozhodnutia aj bez návrhu zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorú v konaní identifikoval ako neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky. Vzhľadom na predmet konania, ktorým je zaplatenie zmluvnej pokuty, úkony právnej zástupkyne (pôvodného vedľajšieho účastníka) v hromadných (skutkovo a právne takmer totožných veciach) neboli vykonané efektívne. Preto nemožno rozhodnutie o nepriznaní trov vedľajšiemu účastníkovi považovať za arbitrárne.

14. Odvolací súd preto rozsudok v napadnutom výroku o nepriznaní náhrady trov konania Združeniu - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

16. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ods. 2 ustanovenia o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorý podal vyjadrenie 04. 06. 2015 (za účinnosti O,s,p), trovy odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.), preto odvolací súd vyslovil, že náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi proti Občianskemu združeniu „POS“ nepriznáva.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).